

LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI"
COMUNA VIDRA, JUDEȚUL ILFOV

**LUCRĂRILE REUNITE ALE
SIMPOZIONULUI REGIONAL**

"VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN AFARA EI"

**Secțiune a
CONCURSULUI REGIONAL**

**"VIOLENȚA - ULTIMUL REFUGIU AL INCOMPETENȚEI"
EDIȚIA III**

**VIDRA
2020**

COLECTIVUL DE ORGANIZARE ȘI COORDONARE A

SIMPOZIONULUI REGIONAL
"VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN AFARA EI"

COORDONATORI ISJ ILFOV	PROF. IORDACHE TITEL		INSPECTOR ȘCOLAR ISJ ILFOV
	PROF. MINCU RĂDIȚA		INSPECTOR ȘCOLAR ISJ ILFOV
COORDONATOR	PROF. ZEGREA LUMINIȚA GABRIELA		LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV
ECHIPA DE ORGANIZARE	COORDONATOR	PROF. ZEGREA LUMINIȚA GABRIELA	LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV
	MEMBRI	PROF. MARIN ELENA IULIANA	ROSETTI" VIDRA, ILFOV
		PROF. OLARU CARMEN ALINA	LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV
		PROF. CERNICENCO GEORGE DANIEL	LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV
		PROF. RADU ADRIANA	LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV

COLECTIV REDACȚIONAL :

PROF. ZEGREA LUMINIȚA GABRIELA	LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV
PROF. ANGHELACHE NELA IULIA	LICEUL TEORETIC "EMIL RACOVITȚĂ", GALAȚI

A fost înregistrată, având codul **ISBN 978-973-0-31717-6**

AUTORI:

RADU ADRIANA
ANGHEL MĂDĂLINA
CRĂCIUN MIRELA ALINA
STANOMIR ADRIANA
RIZA MONICA
RIZA HARALAMBIE
STRATULAT CRISTINA -AMELIA
MARIN ELENA IULIANA
PĂNESCU LOREDANA LAURA
OLARU CARMEN ALINA
STANCIU ANDREEA MARINA
BOLDEA ANCA
CERNICENCO GEORGE DANIEL

Fiecărui autor îi revine în totalitate responsabilitatea asupra conținutului și corectitudinii redactării lucrării simpozionului.

CUPRINS:

STRATEGII ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	3
STRATEGII IN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	5
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	
COMUNICAREA ASERTIVĂ ȘI MANAGEMENTUL CONFLICTELOR	6
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN PREVENIREA VIOLENȚEI	8
STRATEGII ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	12
VIOLENȚA ÎN RÂNDUL ELEVILOR.CAUZE.PREVENȚIE.MĂSURI	13
BULLYING ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	15
PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	16
METODE DE COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI	18
VIOLENȚA - O NOUĂ MODĂ ÎN RÂNDUL ELEVILOR	20
RĂUL ȘI PASIVITATEA	21
CYBER- BULLYING-ul-METODE DE PREVENȚIE ȘI COMBATERE	23

STRATEGII ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

PROF. RADU ADRIANA
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV

Omul încă este la fel cum a fost. Este încă brutal, violent, agresiv, avid, competitiv. Și.....a construit o societate după aceste trăsături. Violența un cuvânt atât de mic și totuși cu atâtea semnificații. Ea scoate ce e mai rău dintr-un om. Atâta timp cât oamenii vor folosi violența pentru a combate violența, aceasta va exista întotdeauna printre noi. Le datorăm copiilor noștri, cei mai vulnerabili cetățeni ai oricărei societăți, o viață lipsită de violență și teamă. Indiferența susține violența. Nu este suficient să vorbești despre nonviolență, trebuie să crezi în ea. Și nu este suficient să crezi în ea; trebuie să faci eforturi pentru a o obține. Puterea nu ți-o dovedești prin violența fizică și nici verbală și de aceea este necesar să reflectăm mai mult pe baza acestei teme. Este oare important să fii mareș, să se teamă toți de tine, pe când e mai simplu să te faci plăcut de cei din jur prin ceea ce ești. Din păcate nu se ia în seamă gravitatea situației. Tot mai mulți copii își rezolvă problemele prin acte de violență. Cel mai grav este că adulții nu intervin și de cele mai multe ori chiar își sprijină copiii. Nonviolența înseamnă nu numai evitarea violenței fizice externe ci și a violenței asupra spiritului. Nu doar refuzi să împuști un om, ci refuzi și să-l urăști. Noi oamenii suntem ființe sociale. Venim pe această lume în urma acțiunii altora. Fie că ne place, fie că nu, sunt puține momente în viața când nu beneficiem de pe urma acțiunilor celorlalți. Din acest motiv nu e deloc surprinzător că în mare parte fericirea noastră apare în contextul relațiilor noastre cu ceilalți. Mă opresc asupra violenței în familie, consider că de acolo pleacă totul. Aud multe femei " Stau cu el pentru copil", nu există așa ceva. Tocmai că îi faci rău copilului. Indiferent de situație nu există motive care să justifice agresiunile în cadrul familiei. Astăzi primești o ploaie de cuvinte jignitoare, mâine o palmă, poimâine un pumn, iar violența se acutizează pe măsură ce timpul trece. Violența pe care acel copil o vede în sânul familiei îl va transforma pe viață. Orice formă de traumă sau violență naște un blocaj, de la blocaje de creștere și dezvoltare, la blocaje în comunicare sau relaționare. Copiii care asista la scene de violență în familie au probleme de a se înțelege pe ei înșiși dar și pe cei din jur. Astfel, stima de sine poate fi afectată, dar și întreg viitorul lor. Un copil traumatizat este un copil care a fost lipsit de posibilitatea de a înțelege care îi sunt abilitățile ce-l pot face remarcant, dar și cum să se folosească de acestea pentru a-și construi un viitor. Un copil care se dezvoltă într-un mediu agresiv va deveni cel mai probabil " victimă" sau "călău". În "călău" se transformă acel copil care vrea să facă pe cineva să plătească pentru ceea ce el a suportat. Un astfel de copil va manifesta comportamente antisociale, va avea probleme la școală, va nega orice fel de formă de autoritate, va ajunge să apeleze el însuși la agresiuni fizice sau va dezvolta anumite dependențe.

În mediul școlar întâlnim mai multe tipuri de violență:

- Violența fizică, concretizată prin lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, depozitarea prin forța de bunuri,
- Violența economică(materială) ce se rasfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar, și a bunurilor altor persoane;
- Violența psihică ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată, și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare;

Printre cauzele care determină comportamentul violent în rândul elevilor putem argumenta următoarele:

- Încă de la vârsta preșcolară unii copii sunt martori ai violenței domestice (fizice, psihice) și fiind la vârsta la care își aleg și imită modelul de comportament, copilul își va însuși inconștient actele de violență ale adulților, le va reproduce în interacțiunea cu grădinița, grupul de prieteni sau școala, fiind convins că aceste atitudini sunt corecte și firești;
- Provenind din medii sociale diferite, în clasele primare școlarii vor avea tendința de a-i exclude pe cei minoritari, cauzând astfel forme de violență;
- Un alt factor de risc în devierea comportamentului copilului spre violență îl constituie Mass-Media, prin prezentarea realității ca pe un fapt banal, indiferent de gravitatea faptelor expuse și mai ales fără a accentua consecințele acestor violențe asupra celor ce le-au provocat. Mass-Media expune acte de violență (atât în programele pentru copii cât și în filme sau știri) în mare parte fără să stigmatizeze aceste acte, fără a sublinia caracterul imoral al agresiunilor. Cum putem preveni și combate actele de violență în școli :
- Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.
- Se urmărește omogenizarea colectivului de elevi în încercarea de a-i determina să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Elevii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-și controla pornirile violente.
- La nivelul clasei este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi ușor înțelese și respectate.
- În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe
- O altă metodă de prevenire și combatere a violenței este elaborarea regulamentului de ordine interioară., aducerea acestuia la cunoștință atât elevilor, cât și părinților și respectarea sa strictă. La înscrierea copilului în școală, părintele trebuie să semneze că este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.
- La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile problemă expuse, de unul sau mai mulți profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.
- Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza, și dezbate acte de violență școlară.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului.

Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ,ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1996
- Dewey, J., Democrație și educație, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972

STRATEGII IN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

**PROF. ANGHEL MĂDĂLINA
LICEUL TEHNIC BUZĂU**

Din ce în ce mai mult violența este o problemă de ordin economic și social cu care se confruntă societatea românească, și, implicit, educația românească. Factorii externi care au determinat o schimbare la nivelul școlii românești îi constituie statutul democratic al țării, care influențează și „încurajează” migrarea în țările Uniunii Europene a părinților copiilor de vârstă școlară, și diversificarea oportunităților adulților de a se realiza pe plan profesional, cu considerentul emoțional și material, iar acest lucru a influențat relațiile în cadrul familiei. Dintre factorii interni, aş enumera, încă slaba eficientizare a sistemului de învățământ românesc, nesincronizarea dintre aşteptări- implicare – rezultate, proasta finanțare a aparatului educațional ,formal și informal, precum și slabul interes pentru o schimbare reală în sens constructiv a școlii românești de la nivel central.

Eu sunt profesor de 8 ani la un liceu cu profil tehnologic, unde ne confruntăm din plin cu efectele tendinței crescânde de manifestare a violentei din motivele enunțate mai sus. De la an la an scad efectivele claselor, în ciuda efortului corpului didactic al școlii de a forma clasele aferente specializărilor liceului nostru. Mutarea domiciliului copiilor împreună cu familia, este un considerent pe care nu îl putem controla, dar pentru cele existente recurgem la aplicarea unor numeroase metode de a încuraja elevii să își termine studiile începute și chiar , să nu le abandoneze.

Violența reflectă proasta gestionare emoțională în cadrul familiei. Copiii au perceput despartirea de familie ca un mod de pedeapsă, iar acest lucru l-au cuantificat mai departe prin violența față de ceilalți. La aceasta se adaugă și influențele societății moderne care permite acces la informație foarte ușor, și, astfel, copiii au preluat mai ușor exemplele negative. Am reușit să stopam destul de mult acest fenomen printr-o serie de măsuri adoptate și elaborate riguros, dar și din „mers”. Astfel, activitatea de diriginte este atent realizată și monitorizată, consilierea școlară și în carieră cu ajutorul psihologului școlii, iar relația diriginte- profesor-părinte este foarte bună. Ne lovim de multe ori de lipsa de interes și comunicare din partea părinților și apelăm la autoritățile locale pentru a-i contacta (primărie, poliție, etc). Oferta de burse de la nivel național(bani de liceu, bursa profesională, decontarea transportului pentru elevii proveniți din mediul rural) contribuie și ea la frecventarea cu regularitate a cursurilor și consilierea lor împreună cu profesorul psihopedagog.

Un palier important îl constituie elaborarea și implementarea proiectelor europene sau cele finanțate de Banca Mondială în scopul implicării elevilor și îmbunătățirii actului educațional și a le cultiva simțul civic, al responsabilității față de ceilalți, toleranța. La noi în școală sunt implementate 4 astfel de proiecte, care și-au atins obiectivele: stoparea abandonului școlar și o mai bună pregătire a viitorilor adulți pe piața muncii. Un prim proiect este intitulat „R.O.S.E” ,finanțat de Banca Mondială care asigură suportul financiar pentru asigurarea mesei și pregătirii suplimentare în vederea îmbunătățirii situației la învățătură și promovarea Examenului Național de Bacalaureat prin activitate tip afterschool pentru elevii claselor IX – XI, iar pentru cei de clasa a XIIa ,pregătirea suplimentară de bacalaureat cu profesori remunerați.

Un alt proiect este provenit din fonduri Erasmus care oferă elevilor stagii de pregătire practică pentru 3 săptămâni în Portugalia, pe specializările unde ei sunt înscriși în instituția noastră, acesta desfășurându-se deja de 9 ani.

Fenomenul bullying este o problemă de actualitate existentă în rândul elevilor și avem un proiect pe aceasta temă în scopul combaterii efectelor acestuia. Acest proiect a durat 2 ani și a fost implementat împreună cu alte 5 țări din spațiul european.

Acestea sunt metodele pe care noi le-am identificat ,adoptat și construit un plan de stopare și prevenire a fenomenului de violență în școală.

COMUNICAREA ASERTIVĂ ȘI MANAGEMENTUL CONFLICTELOR

**PROF. CRĂCIUN MIRELA ALINA
COLEGIUL TEHNIC „AL. I.CUZA” SUCEAVA**

Societatea contemporană ni se dezvăluie ca fiind una atipică. Există obișnuința de a interpreta și analiza prezentul prin prisma modelelor trecutului. Această obișnuință nu este una criticabilă, ba chiar mai mult aduce cu sine posibilitatea unei reorganizări și resistematisării a unor modalități de gândire, legi și teorii consacrate.

Omul societății actuale poate rememora trecutul doar la nivel imaginar, încât prezentul devolează o imagine cu totul diferită, una modernă datorată, în speță, tehnologiei. Tehnologia reprezintă mijlocul de punere în aplicare, posibilitatea de îndeplinire a multor dorințe ce sunt reflectate prin scopuri ale căror rezultate au o esențială contribuție în evoluția umanității. Însă, această dezvoltare acerbă, fără precedent am putea spune, ne poziționează în fața unor probleme nou apărute, al căror cauze și conținut ne este străin, și spunem noi generează reale probleme de comunicare.

Asertivitatea reprezintă o atitudine și o modalitate de acțiune în acele situații în care trebuie să ne exprimăm sentimentele, să ne revendicăm drepturile și să spunem „nu” atunci când nu suntem dispuși să facem un anumit lucru.

Ideea centrală a acestei lucrări este încercarea de a stabili în ce măsură o comunicare eficientă vine în sprijinul soluționării unor probleme apărute în mediul școlar, iar lipsa comunicării poate provoca numeroase conflicte.

În aceste condiții, ne propunem următoarea ipoteză de lucru: *întocmirea unei imagini cuprinzătoare ce are în vedere conștientizarea importanței și a rolului comunicării asertive prin exersarea tehnicilor și metodelor necesare unei comunicări eficiente, care să corespundă unui management al conflictului, specifice celor trei etape în evoluția și lichidarea conflictului: anterioară (tehnici de prevenție a declanșării conflictului), în timpul (rezolvarea conflictului și*

controlul acestuia) și după consumarea conflictului. În limbajul cotidian, conflictele sunt deseori asociate în mod automat cu certurile, cu conflictele de interese, cu puterea sau cu uzul de violență, așadar doar partea negativă a conflictelor este scoasă în evidență. Însă vom vedea că de multe ori, conflictele au și părți pozitive, adică pot fi constructive datorită comunicării eficiente. În prezent, societatea ne dezvăluie faptul relațiile sociale au suferit modificări, încât ai crede că fiecare membru al unui grup este angajat mereu în vreo dispută și dă dovadă de o doză mare de egoism. Procesul de comunicare este strâns legat de existența noastră ca oameni, mai apoi ca societate stabilindu-se o relație de interdependență. Fără procesul de comunicare, noi ca ființe sociale ce interacționăm și relaționăm în cea mai mare parte, sau chiar în întregime prin actul comunicării, nu am exista.

Comunicarea asertivă la vârsta adolescenței, are drept scop îmbunătățirea abilităților de a identifica, administra și rezolva diversele conflicte, care inevitabil apar în relațiile interumane, reprezentând elementul cheie ce determină creșterea respectului și a stimei de sine, și totodată, ajută la construcția unei relații armonioase. De asemenea, îi ajută pe adolescenți să exerseze empatia și evident să înțeleagă la nivel emoțional trăirile celorlalți. În primul rând ar trebui să se țină cont de un vechi proverb care spune că „vorba dulce mult aduce”, aspect ce confirmă spusele psihologilor că a critica în mod repetat un adolescent este una dintre cele mai frecvente greșeli pe care le putem face. Dacă îl certăm cu asprime și folosim cuvinte nimicitoare, putem produce mult mai mult rău decât ne putem imagina. Dar dacă acționăm cu blândețe și folosind cuvinte încurajatoare, acest fapt va influența reacțiile viitoare și va ajuta la dezvoltarea armonioasă a tânărului. În al doilea rând, o altă modalitate de educare, din păcate existentă în familie și destul de des întâlnită în societatea contemporană este agresivitatea. Vedem scene de violență, în familie și exemplele ar putea continua cu ce se întâmplă la nivel mondial, ca să nu mai vorbi despre televiziune și internet unde tinerii sunt expuși unor contexte ce presupun și încurajează violența. O asemenea atmosferă face copilul să acționeze cu duritate, fiind mereu pe ceartă. În orice caz, limbajul adulților trebuie să se schimbe dacă există copii în casă. Unul dintre lucrurile pe care trebuie să le învețe părinții, este că de fiecare dată când ei reacționează agresiv, copiii preiau același mod de a reacționa în relațiile cu ceilalți. Ceea ce vede în familie din punct de vedere al agresivității, îl poate determina pe copil să creadă că viața este o permanentă dispută, că nu va fi tratat corect dacă, pentru ceea ce vrea să obțină nu va avea loc o dispută, dacă nu va exista o luptă. Comportamentul asertiv poate fi definit ca fiind o cale de mijloc între agresivitate și supunere ce vizează respectarea unui set de drepturi, iar respectarea acestor drepturi ne permite libertatea să gândim, să înțelegem, să credem, să acționăm diferit, astfel încât nimeni să nu fie afectat și să nu aibă de suferit.

Drepturile asertive reprezintă acele drepturi pe care fiecare dintre noi le avem:

- dreptul să ai propriile valori, credințe, opinii și emoții și să le afirmi (exprimi);
- dreptul să le spui celorlalți cum ai vrea să fii tratat;
- dreptul să spui „Nu”;
- dreptul să ceri informații sau ajutor;
- dreptul să faci greșeli;
- dreptul să ai o părere bună despre tine, chiar dacă nu ești perfect și să faci mai puțin decât ești capabil să faci;
- dreptul să ai relații de calitate, în cadrul cărora să te simți confortabil și să te exprimi deschis, și ai dreptul să încerci să schimbi sau să pui capăt relațiilor care nu îți mai îndeplinesc

necesitățile;

dreptul să te răzgândești;

dreptul să nu fii de acord cu cineva și să exprimi acest lucru.

dreptul să spui „Nu știu”, „Nu înțeleg” sau „Nu-mi pasă”.

În consecință, dobândind o atitudine constructivă bazată pe comunicare asertivă, vom avea libertatea să ne exprimăm și să ne manifestăm în mod autentic propriile gânduri, sentimente, respectând trăirile și drepturile celorlalți, aspect ce nu va genera conflicte.

BIBLIORAFIE:

1. Holdevici Irina, *Tratat de psihoterapie cognitivcomportamentală*, Editura Trei, București, 2009;
2. Deutsch, Morton „Educația pentru o lume pașnică”, în: StoicaConstantin, Ana & Neculau, A. (coord.), *Psihosociologia rezolvării conflictului*, Editura Polirom, Iași, 1998;
3. Lelord, F. & André, C., *Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele*, Traducere după ediția în limba franceză, Editura Trei, București, 2003;
4. Moscovici, S. (Coord.), 1998, *Psihologia socială a relațiilor cu celălalt*, Iași, Polirom.
5. Shapiro Daniel, *Conflictele și comunicarea*, Editura ARC, Chișinău, 1998;
6. StoicaConstantin, Ana, Neculau Adrian (coord.) *Psihosociologia rezolvării conflictului*, Iași, Editura Polirom, Iași, 1998.
7. <https://psihoterapeutconstanta.ro/tehnicedecomunicareasertiva/>

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN PREVENIREA VIOLENȚEI

PROF.STANOMIR ADRIANA
LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE GUSTI” BUCUREȘTI

În semestrul I al acestui an școlar, la Liceul Tehnologic „Dimitrie Gusti” din București sau derulat numeroase activități de prevenire a abuzurilor și violențelor asupra adolescenților, în care sau implicat aproximativ 300 de elevi din clasele IX-XII, 7 (șapte) profesori coordonatori și invitați de la DGPMB Serviciul de Analiză și Prevenire a Criminalității și din cadrul D.G.A.S.P.C.

Organizate cu responsabilitate de către coordonatori, multe dintre ele, la solicitarea elevilor noștri și a profesorilor, cele mai apreciate au fost următoarele:

„Consumul de droguri ca problemă socială” Concurs de eseuri tematice

Obiectiv general al activității Oferirea unui mediu de învățare sigur, incluziv și eficient pentru elevii Liceului Tehnologic „Dimitrie Gusti”

Obiective specifice:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare;
- Creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare al elevilor din Liceul Tehnologic „Dimitrie Gusti”, în vederea neînceperii consumului de droguri;
- Dezvoltarea unor atitudini și practici la nivelul populației școlare a Liceului Tehnologic „Dimitrie Gusti”, în scopul adoptării unui stil de viață sănătos, fără tutun, alcool și droguri;
- Creșterea influenței factorilor de protecție pentru evitarea sau cel puțin întârzierea debutului consumului de alcool, tutun și droguri;

- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;

- Performanța și progresul școlar.

Au fost selectate și au intrat în concurs 10 elevi cu 10 eseuri, care au fost prezentate în fața colegilor și a profesorilor. Juriul, alcătuit din elevi și profesori, a desemnat câștigătorii concursului.

„Împreună împotriva agresiunii”

Obiectiv general al activității Dezvoltarea cunoștințelor despre modalități de combatere și prevenire a violenței în vederea promovării nonviolentei și a stopării fenomenului de violență sub orice formă.

Obiective specifice:

- Identificarea tipurilor de violență;
- Cunoașterea formelor de manifestare a violenței;
- Promovarea activităților de mediere și soluționare pozitivă a conflictelor;
- Îmbunătățirea capacității școlii de a se mobiliza și a mobiliza părinții și comunitatea locală pentru implicarea mai activă în rezolvarea actelor de violență și diminuarea cauzelor ce le declanșează;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare;
- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

Elevii au identificat abilități sociale, emoționale, cognitive pe care le folosesc ca mecanisme de adaptare în diverse situații; tipurile de violență și profilul elevului violent prin metodele: brainstorming, ciorchinele, prezentare PPT, mijloace folosite: foi flipchart, markere, videoproiector. Au comentat formele de manifestare a violenței, prezentând cazuri văzute de ei în diverse medii: familie, școală, societate, apoi au notat mesaje prin care și-a exprimat opoziția față de violența domestică, școlară, socială, etc. Eliminând factorii care favorizează violența (alcoolul, insultele, lipsa de comunicare, mânia nestăpânită) elevii, organizați pe grupe, și-au imaginat și au prezentat familia ideală din punctul lor de vedere, liderul grupei prezentând lucrarea elaborată.

„Violența și massmedia”

Obiectiv general al activității Dezvoltarea cunoștințelor despre modalități de combatere și prevenire a violenței în vederea promovării nonviolentei și a stopării fenomenului de violență sub orice formă.

Obiective specifice:

- Identificarea tipurilor de violență; Cunoașterea formelor de manifestare a violenței;
- Promovarea activităților de mediere și soluționare pozitivă a conflictelor;
- Implicarea elevilor în activități de prevenire a violenței;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și interrelaționare;
- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

La baza activităților au stat prezentări PowerPoint care au ilustrat următoarele teme: Televizorul (Vreau sămi pierd timpul făcând rating sau Vreau sămi fac prieteni sau să călătoresc prin lume?); Știrile de televiziune (secvențe/titluri de știri); Tipurile de violență (verbală, vizuală,

fizică); Mesajele false transmise de filmele de violență/desene animate (violența este răsplătită, este pretutindeni, este necesară, amuzantă și plăcută); Expunerea la violență induce agresivitate (prin imitare, desensibilizare, justificare). Resurse: planșe, fișe de lucru, caiet, film didactic, montaj de film, PC, PowerPoint; Strategii didactice: Explicația; exerciții de comunicare; conversația euristică; dezbateră; Rezultatele așteptate: Înțelegerea de către elevi a avantajelor și dezavantajelor petrecerii timpului în fața televizorului. Elevii au completat un chestionar cu titlul „Vreau să mă cunosc!”.

„Împreună împotriva agresiunii și violenței”

Obiectiv general al activității Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate prin dezvoltarea cunoștințelor despre modalități de combatere și prevenire a agresiunii și violenței în vederea promovării nonviolenței și a stopării fenomenului de violență sub orice formă.

Obiective specifice:

- Asimilarea de informații despre diversitatea manifestărilor violente (verbale, nonverbale) și identificarea tipurilor de violență; Cunoașterea formelor de manifestare a violenței;
- Promovarea activităților de mediere și soluționare pozitivă a conflictelor;
- Înțelegerea de către elevi a cauzelor și consecințelor violenței;
- Îmbunătățirea capacității școlii de a se mobiliza și a mobiliza părinții și comunitatea locală pentru implicarea mai activă în rezolvarea actelor de violență și diminuarea cauzelor ce le declanșează;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare;
- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

Activitățile sau desfășurate conform Proiectului de activitate, astfel:

1. *Activitatea nr.1* Exercițiu de energizare „Pumnul”
2. *Activitatea nr.2:* Enunțarea temei. Prezentarea obiectivelor
3. *Activitatea nr. 3.*”Violența naște violență”
4. *Activitatea nr. 4:* „ Impulsul de moment”
5. *Activitatea nr. 5:* „ Posterul”
6. *Activitatea nr. 6:* Feed back„ Termin propoziția!”

Sau aplicat următoarele strategii didactice: Metode: brainstorming, conversația, studiul de caz, dezbateră; Materiale necesare: videoproiector, calculator, fișe de lucru, markere (culori vii), flipchart; Internet, prezentare Power Point; Forme de organizare: frontal, grupal și individual;

„Încrederea în tine te apără de bullying”

Obiectiv general al activității Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate prin dezvoltarea cunoștințelor despre modalități de combatere și prevenire a fenomenului

Obiective specifice:

- Asimilarea de informații despre diversitatea manifestărilor de tip bullying;
- Înțelegerea de către elevi a cauzelor și consecințelor bullyingului;
- Promovarea activităților de mediere și soluționare pozitivă a conflictelor;
- Formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

Activitatea sa desfășurat sub formă de dezbateri. Sau aplicat următoarele strategii didactice: Metode: brainstorming, conversația, studiul de caz, dezbateri; Materiale necesare: videoproiector, calculator, fișe de lucru, markere (culori vii), flipchart; Internet, prezentare Power Point; Forme de organizare: frontal, grupal și individual;

„Traficul de persoane. Omul împotriva omului”

Obiectiv general al activității creșterea nivelului de conștientizare a elevilor în ceea ce privește amploarea traficului de persoane prin dezvoltarea puterii de apărare a elevilor/ tinerilor din grupuri vulnerabile în fața fenomenului traficului de ființe umane

Obiective specifice:

- Informarea cu privire la fenomenul traficului de persoane;
- Creșterea nivelului de conștientizare a efectelor traficului de persoane;
- Prevenția și combaterea traficului de persoane în toate formele sale;
- Motivarea în scopul implicării active în luarea de atitudine în fața traficului de persoane
- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

Activități desfășurate: Informarea elevilor prin diseminarea informațiilor; prezentări PowerPoint; vizionarea unor filmulețe cu caracter educativ pe tema traficului de persoane. Ateliere de lucru: confecționare de bannere și pancarte cu mesaje sugestive pe tema traficului de persoane; confecționare de stegulețe și flyere; realizarea unor desene și planșe cu caracter informativ

„Efectele abuzului emoțional asupra copiilor”

Obiectiv general al activității – Cunoașterea și utilizarea unor noțiuni, concepte, legi și principii specifice abuzului; identificarea problemelor cu care se confruntă copiii în situație de abuz, a consecințelor psihice și fizice ce decurg din experiențele negative datorate formelor de abuz ce au fost exercitate asupra acestora;

Obiective specifice:

- Identificarea factorilor care influențează dezvoltarea fizică și psihică a individului;
- Analiza incidenței abuzurilor și violenței asupra dezvoltării personalității în adolescență; Analiza și comentarea unor situații de abuz, violență, prezentate în media;
- Identificarea legăturii între starea socioeconomică a familiei și situația de abuz asupra copilului;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare;
- Dezvoltarea simțului practic, formarea de deprinderi și abilități socioemoționale pentru diverse situații de viață;
- Performanța și progresul școlar.

Activități desfășurate: Dezbateri; informarea elevilor prin diseminarea informațiilor; prezentări PowerPoint; vizionarea unor filmulețe cu caracter educativ pe tema abuzului emoțional. Ateliere de lucru: confecționare de bannere și pancarte cu mesaje sugestive pe tema abuzului emoțional; realizarea unor desene și planșe cu caracter informativ. Sau aplicat următoarele strategii didactice: Metode: brainstorming, conversația, studiul de caz, dezbateri; Materiale necesare: videoproiector, calculator, fișe de lucru, markere (culori vii), flipchart; Internet, prezentare Power Point; Forme de organizare: frontal, grupal și individual;

Dovezi ale activităților: fotografii, prezentări PowerPoint, bannere, pancarte și desene cu mesaje sugestive, eseuri, chestionare, procese verbale, și cea mai importantă, lipsa actelor de violență în școala mea.

STRATEGII ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

PROF. RIZA MONICA

PROF. RIZA HARALAMBIE

COLEGIUL NAȚIONAL "CONSTANTIN CARABELLA" TÂRGOVIȘTE, DÂMBOVIȚA

Actualmente, violența în școală reprezintă o problemă de gravitate majoră. Violența generează violență, creând un lanț vicios, fiind confirmat impactul violenței asupra elevilor agresați și abuzatorilor. Existența diferențelor de gen în abordarea violenței, formele de agresivitate impun intervenții sensibile la dimensiunea de gen. Considerăm necesară abordarea problemei privind violența în școală din perspectiva protecției drepturilor fetelor și ale băieților. Totodată, eliminarea violenței din școli reprezintă nu doar un angajament al statului, dar și o strategie de reducere și prevenire a violenței în societate.

Exista mai multe tipuri de violența:

- fizică – lovirea, îmbrâncirea, defectarea sau deposedarea de bunurile personale;
- verbală – înjurături, ridiculizări sau realizarea unor comentarii sexiste, rasiste și manifestări homofobe;
- socială – excluderea celorlalți dintr-un anumit grup sau răspândirea bârfelor sau zvonurilor despre aceștia;
- scrisă – scrierea de note sau semne care sunt supărătoare sau ofensatoare;
- electronică (denumită în mod obișnuit hărțuirea pe internet) – răspândirea unor zvonuri sau comentarii supărătoare prin email, celulare (de ex., mesageria instant) și în cuprinsul aplicațiilor massmedia pentru interacțiune socială.

Agresivitatea este influențată de frustrare, de provocare, de durerea fizică și morală, de tipurile de emisiuni pe care le urmărește la televizor. Un copil care atunci când era mic a fost bătut de părinții lui, în cele mai multe cazuri va fi un adult violent.

Nu doar elevii sunt supuși violenței, ci și profesorii

- atitudini și limbaj trivial, vulgaritate din partea elevilor;
- agresivitate nonverbală, atitudini sfidătoare din partea elevilor sau persoanelor din afară școlii;
- vestimentație provocatoare, etalarea opulenței familiei, violență emoțională; ostilitate în atitudini sau/și agresivitate fizică;
- impolitețe, insulte, obraznicie, nesupunere, amenințări, reproșuri din partea elevilor;
- comentarii impertinente la observațiile profesorilor, părăsirea clasei în timpul activităților, gesturi care generează disconfort în interacțiunea acestora cu elevii și părinții;
- violență verbală, amenințări și chiar violență fizică din partea unor părinți; suspiciuni, contestarea autorității, corectitudinii și competenței profesionale a unor cadre didactice de către elevi și părinți;
- existența unor grupuri organizate care terorizează școală, pe unii profesori;

MĂSURI DE COMBATERE A VIOLENȚEI ȘCOLARE

1. respectarea strictă a Regulamentului Școlar și al Regulamentului de Ordine Interioară prin cunoașterea conținutului acestor regulamente de către fiecare elev și părinte, aplicarea strictă, promptă și corectă a prevederilor acestor regulamente, în toate cazurile, în mod gradual și cu comunicarea acestor măsuri către cei în cauză;

2. întărirea pazei și ordinii în școală prin: contracte cu instituții de pază și protecție, asigurarea de fonduri bănești pentru plată angajaților permanenți în asigurarea pazei și protecției elevilor și cadrelor didactice pe timpul programului;

3. îmbunătățirea activității educative prin: teme de dirigiență pe temă devianței comportamentale, delincvenței juvenile, violenței de orice fel, infracționalității, la toate clasele, cu conținut adaptat vârstei și caracteristicilor clasei

4. întărirea legăturii școlii cu familia și comunitatea locală prin: o mai strânsă colaborare cu familiile elevilor, cu biserică, cu primăria, poliția, justiția, instituturile sanitare; vizitarea periodică a elevilor la domiciliul acestora, sau comunicarea prin mijloacele moderne cu părinții; acțiuni în echipe mixte: profesori elevi părinți psihologi cadre medicale polițist jandarmi, pentru activități de informare și prevenție a unor fapte sociale reprobabile.

5. alte măsuri : introducerea uniformelor școlare, a unor însemne distinctive pentru elevii din fiecare școală, a legitimațiilor de elev, interzicerea utilizării telefoanelor mobile etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. <http://www.ziare.com/scoala/elevi/cuvintele-dor-violenta-in-scolica-zurire-ale-solutii-concrete-pentru-parinti-sicopii-1204013>
2. http://www.unicef.ro/wpcontent/uploads/violenta_in_scoala.pdf
3. https://iamnotscared.pixelonline.org/data/database/publications/696_33%20Metode%20de%20combaterere%20a%20violentei%20in%20scoala.pdf

VIOLENȚA ÎN RÂNDUL ELEVILOR CAUZE.PREVENȚIE.MĂSURI

PROF.STRATULAT CRISTINA –AMELIA
LICEUL TEORETIC "RADU POPESCU" POPEȘTI-LEORDENI, ILFOV

VIOLENȚĂ, *violente*, s. f. **1.** Însușirea, caracterul a ceea ce este violent (**1**); putere mare, intensitate, tărie. **2.** Lipsă de stăpânire în vorbe sau în fapte; vehemență, furie. **3.** Faptul de a întrebuiți forța brutală; constrângere, violentare; siluire; încălcare a ordinii legale. ♦ Faptă violentă, impulsivă. [Pr.: vio] – Din fr. **violence**, lat. **violentia**, it. **violenza**.

Violența în școală îmbracă diferite forme: de la agresivitate verbală, amenințări, caiete aruncate, jigniri la adresa familiei până la lovire.

Violența în școală are surse externe cum ar fi: *mediul familial* divorțul părinților, *violența* dintre părinți fizică sau verbală, *situația economică*, inegalitățile sociale, *adolescența* emoțiile ei oscilează de la tristețe la fericire.

Cauze :

Cauzele violenței sunt complexe putând izvorâ din interior –hrănindune mintea cu dorințe greșitedar și prin implicarea mai multor factori cum ar fi:

disperarea violența apare atunci când elevii se simt discriminați, izolați, sau au o situație economică precară;

spiritul de turmă apare foarte mult în competițiile sportive, atunci când oamenii sunt mai agresivi la anumiți stimuli, pierzânduși " orice simț al responsabilității sociale";

ura și invidia se ivește pe neașteptate și se manifestă ca " o reacție bruscă, involuntară, însoțită de manifestări fizice" și apare de exemplu când un coleg este lăudat;

abuzul de alcool și consumul de droguri duce la încetinirea funcționării centrilor nervoși din creier, ceea ce duce la un comportament violent;

sisteme judiciare ineficiente – un sistem judiciar incompetent/corupt duce direct sau indirect la violență;

bullying acțiune care se poate manifesta în rândul elevilor prin agresivitate fizică sau psihică, ceea ce duce la daune emoționale. Bullyingul se poate produce intenționat agresorul își propune să rănească pe cineva, repetat agresorul rănește în mod intenționat aceeași persoană, alegânduși ca victimă o persoană pe care o consideră vulnerabilă.

hărțuirea în mediul online sau cyberbullying are loc atît în cazul elevilor cât și al adulților și se desfășoară în mediul online, prin intermediul rețelelor de socializare. Această cauză se manifestă manifestă prin izolare, tristețe, sentimentul de singurătate, eșec, tendințe depresive. În ce constă hărțuirea online?

- ✓ mesaj prin care se denigrează imaginea persoanei;
- ✓ comentarii răutăcioase la anumite imagini;
- ✓ distribuirea de fotografii personale;
- ✓ limbaj neadecvat în timpul jocurilor online.

Prevenire:

- empatia față de cei din jur;
- lucrul în echipă;
- gândirea critică;
- propriul control;
- vizionarea de filmulețe;
- respectarea deciziilor.

Măsuri:

- cunoașterea regulamentului școlar și aplicarea lui;
- popularizarea sancțiunilor administrative ca mijloc de descurajare a actelor de violență;
- întărirea pazei în școli;
- realizarea de afișe , postere care combat violența;
- participarea la diferite activități, cum ar fi " Ora de net";
- în cadrul orelor de dirigenție să se organizeze activități cu teme împotriva violenței;
- consilierea psihologică a elevilor;
- interzicerea telefoanelor mobile în școli;
- aplicarea de chestionare și interpretarea lor de către un psiholog;
- încheierea de contracte de colaborare cu studenții de la Facultatea de Psihologie.

În cadrul orelor de consiliere școlară se fac diverse activități prin intermediul cărora elevii sunt învățați și încurajați să ceară ajutor atunci când sunt victime sau martori ai violenței, cum ar fi apelarea la funcția "Ctrl ajutor" –din cadrul activităților" Ora de net", activitate organizată cu ajutorul organizației "Salvați Copiii".

Bibliografie:

<http://www.ziare.com/lifestyle/copii/cuvintele-dor-violenta-verbala-un-flagel-care-lasa-urme-insufletele-copii-1202561>
<https://dexonline.ro/definitie/refugiu>
<https://siguronline.md/rom/educatori/informatiisifaturi/hartuireainmediulonlinesirolulscoliihttp://s2.ziareromania.ro/?mmid=d8cd113dd2780aae7b>
<https://dexonline.ro/intrare/violenta-verbala-83/60802>
<https://www.salvaticopiii.ro/cefacem/protectie/protectieimpotriviavolentei>
<https://wol.jw.org/ro/wol/d/r34/lpm/102012283>
<https://iamnotscared.pixelonline.org/data/database/publications/>
<https://ziarullumina.ro/societate/psihologie/invidiasiefecteleeinocive137222.html>
<https://www.stasalba.ro/violenta-in-mediul-scolar/>

BULLYING ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

**PROF. MARIN ELENA IULIANA
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV**

Termenul de „bully” provine din limba engleză și se traduce prin „bătăuș, huligan, terorist, tiran” sau ca verb prin „a teroriza, a hărțui, a intimidă, a brutaliza, a nu lăsa în pace”. Definiția de bullying înglobează atât un comportament oscil sau de excludere, cât și violența fizică/ verbală adresată colegilor, cadrelor didactice sau membrilor familiei.

Bullyingul este în general caracterizat ca un comportament agresiv, intenționat, menit să provoace suferință și care implică întotdeauna un dezechilibru de putere și tărie între agresor și victimă și se manifestă repetitiv, regulat, într-un grup de copii.

Spre deosebire de comportamentele de violență, care apar spontan între copii, urmare a trăirii unor emoții intense (ex. furie, frustrare, teamă etc.) și dispar de îndată ce intensitatea trăirilor emoționale se diminuează, iar situațiile punctuale sunt rezolvate, comportamentele de bullying nu dispar de la sine.

Bullyingul este o problemă relațională care solicită întotdeauna o soluție și schimbări semnificative la nivelul relațiilor dintre copii și în dinamica grupului. Pentru eliminarea comportamentelor de bullying este necesară o intervenție directă din partea adulților, în contextul în care acestea apar, cel mai adesea în mediul școlar.

Fenomenul este clasificat în trei mari direcții: bullying verbal, bullying social și bullying fizic. Bullying verbal este atunci când sunt spuse sau scrise lucruri cu caracter lezător adresat unei persoane (de exemplu șicanări, sarcasm, porecle, amenințări). Bullyingul social este reprezentat de relaționări prin excludere, lezarea reputației cuiva (precum umilirea cuiva în public, răspândirea de zvonuri despre o persoană, interzicerea de a avea relații de prietenie cu o persoană). Ultima categorie, bullyingul fizic, este adesea cel mai vizibil și se referă la lovituri, bătaii, împingeri, a lua sau a distruge bunurile cuiva, a face semen obscene.

Actele de bullying se pot petrece oriunde și oricând atât în viața cotidiană precum și în mediul virtual de aceea există și o ultimă categorie cyberbullying.

Bullyingul afectează climatul școlar prin crearea unei stări permanente de teamă în rândul elevilor, de anxietate, victimele simtinduse vinovate, neputând face față atacurilor psihologice din

partea agresorilor. Astfel, capacitatea de învățare și cooperare este subminată, victimele negăsind un refugiu în școală, vor absenta și nu vor avea un randament bun.

Un raport al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) arată că România se situează pe locul trei din cele 42 de țări în care a fost investigat fenomenul. Cele mai noi date procesate la nivelul Ministerului Educației Naționale (MEN) pentru anul școlar 2014-2015 vorbesc despre 18.783 de cazuri de violență la nivel național, spun cei de la „Salvați Copiii” care derulează și o campanie antibullying în școli. În acest context, Legea Educației Naționale se modifică la data de 15 noiembrie 2019 prin introducerea de noi articole care interzic fenomenul de bullying (harțuire) în școli.

Cum putem recunoaște un copil care este agresat?

Lipsește des de la școală sau întârzie;

Are probleme cu temele și se observă o scădere a notelor;

Este deseori singur și exclus de către restul elevilor din activitățile de grup în timpul pauzelor;

Este pârât sau nu este luat în serios de către restul colegilor, de exemplu din cauza aspectului fizic;

Este ales ultimul în jocul de echipă;

Devine retras, pare supărat, nefericit, încordat, înlacrimat, abătut sau neajutorat;

Arată semne de schimbări comportamentale;

Devine deseori emoțional când trebuie să vorbească în fața clasei;

Apare cu tăieturi, leziuni, obiecte personale stricate sau deteriorate;

Refuză să spună ce este în neregulă.

Prin urmare, bullyingul rămâne o problemă deschisă în fața specialiștilor din educație, a societății în general.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

PROF. PĂNESCU LOREDANA LAURA
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV

Ce este violența?

Potrivit Dicționarului de Psihologie, violența este o conduită sau atitudine care constau în constrângerea fizică sau psihică exercitată de unele persoane asupra altora pentru a le impune voința, opresându-le. Violența ține de structura caracterială, de lipsa de stăpânire de sine, de impulsivitate, de slabă organizare a vieții psihice, de lipsa autocontrolului sau insuficiența reacțiilor emotivimpulsive, de forța brută needucată, de lipsa de morală.

Știm cu toții că în fazele de început ale educației școlare (când părinții noștri erau elevi), predomina violența profesorului asupra elevilor, democratizarea educației a canalizat însă dinspre elevi spre profesori. Cultura adolescenților pare a fi centrată pe violență, fenomen la care au contribuit familia, școala și mass media.

Tipuri de violență la care sunt expuși elevii

Elevii sunt adesea expuși la violență emoțională, violență limbajului, de către alți elevi cu un comportament indezirabil. Elevii sunt de multe ori supuși violenței părinților sau a altor membri ai

familiei, ca metodă de rezolvare a nemulțumirii față de copil. Cerințele prea mari față de copii în legătură cu performanțele lor pot fi o sursă majoră de stress dar și cauza violenței de mai târziu a acestor copii față de semenii lor. Să nu omitem nici frustrarea datorată unor probleme de natură socioeconomică, frustrate cese poate transpune într-o cauză a comportamentului deviant ulterior al elevilor. Să nu uităm de critica și sancțiunile profesorilor care nuși cunosc suficient de bine elevii, acestea pot deveni și ele, negestionate corect și responsabil, premisele unui comportament agresiv al elevilor care se vor simți nedreptățiți. La ce tipuri de violențe sunt expuși profesorii?

Tipuri de violență la care sunt expuși profesorii

Profesorii la rândul lor sunt supuși unei atitudini vulgare din partea elevilor, agresivității nonverbale, vestimentației provocatoare, etalării opulenței familiilor elevilor, impolitețe, insulte, obraznicie, nesupunere, comentarii impertinente, reproșuri din partea elevilor, contestarea autorității, corectitudinii și competenței profesionale de către elevi și părinții acestora. Care sunt însă măsurile pe care le poate lua unitatea școlară pentru a preveni și combate violența?

Măsuri de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar

O primă măsură importantă este asigurarea respectării regulamentului școlar și a R.O.I. prin cunoașterea conținutului acestor regulamente de către fiecare elev și părinte; aplicarea strictă și corectă a prevederilor acestor regulamente în mod gradual și comunicarea acestor măsuri către cei în cauză. Următorul pas ar fi popularizarea sancțiunilor administrate, în rândul elevilor și părinților, ca mijloc de descurajare a acestor acte.

O altă măsură importantă pentru prevenirea actelor de violență în mediul școlar ar fi întărirea pazei și ordinii în școală prin contracte cu instituții de pază și protecție, asigurarea pazei și protecției elevilor și cadrelor didactice pe timpul programului; supravegherea permanentă a incintei școlii cu ajutorul unor camere video; colaborarea strânsă cu poliția de proximitate sau cu jandarmeria; acordarea de atenție specială elevilor sau grupurilor potențial agresive.

O măsură de neglijat, ce poate fi luată pentru prevenirea și combaterea actelor de violență în mediul școlar este îmbunătățirea activității educative. Cum ar putea fi realizată aceasta? În cadrul orelor de dirigiență, prin abordarea temei devianței comportamentale, delincvenței juvenile; prin consilierea psihologică a elevilor cu probleme comportamentale precum și a celor care sunt victime ale violenței sau unor forme de abuz; consilierea părinților și profesorilor pe problemele comunicării și relaționării cu copiii; responsabilizarea elevilor problemă prin includerea lor în programe și proiecte educative și nu în ultimul rând întărirea legăturii școlii cu familia și comunitatea locală.

Toate acestea sunt realități educaționale cu care școala românească se confruntă, realități pe care actorii educației le pot combate printr-un efort de muncă în echipă.

Bibliografie:

1. *Dicționar de Psihologie*, coord. Ursula Șchiopu, Ed. Babel, București, 1997
2. *Prevenirea violenței în școală. Resurse pentru școli și profesori*. Autori : Prof. Axinte Gabriela, Sorici Cristina, Erasmus+ 2015

METODE DE COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

PROF. OLARU CARMEN ALINA
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV

Violența în școală este una din cele mai vizibile forme de violență împotriva copiilor, dar ideea că acesta este în creștere nu este susținută pe deplin de statistici. Ideea publicului că școlile sunt nesigure este alimentată parțial de media, de senzație și nu este susținută sau este prea puțin susținută de analize. În orice caz, sensibilizarea publicului și intoleranța lui față de violența în școală a crescut în ultimii 10 ani și multe guverne europene și-au introdus violența pe agenda lor politică.

Violența fizică și cea verbală sunt două dintre cele mai des întâlnite tipuri de violență în școlile din Europa. Cultura adolescenților pare a fi centrată pe violență, fenomen la care au contribuit familia, școala, industria divertismentului și massmedia.

În mediul școlar, elevii sunt supuși următoarelor tipuri de violență:

violență emoțională, vulgaritatea de limbaj, dinspre elevii cu comportament indezirabil;
violență fizică din partea colegilor mai mari sau mai puternici;
agresiunea părinților sau altor membrii ai familiei, ca metodă de rezolvare a nemulțumirii față de copil;
stres provocat de părinții cicălitori, de cerințele prea mari față de copii în legătură cu performanțele lor;
critica și sancțiunile exagerate ce vin dinspre profesori, care nuși cunosc suficient de bine elevii;
violență stradală, escrocherii, santaj din partea unor tineri fără ocupație, a găștilor de cartier;
frustrarea datorată unor probleme de natură socioeconomică;
violuri, perversiuni sexuale, pornografie între elevi sau provocate de persoane din afara școlii.

Școala poate juca un rol important în prevenirea violenței școlare. Cadrele didactice trebuie să continue să fie conștiente că expunerea copiilor la violență au efecte asupra socializării, a educației, și a comportamentului în școli.

Metode de combaterea violenței includ:

- cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor;
- respectarea strictă a Regulamentului Școlar și a Regulamentului de Ordine Interioară;
- strategii de evitare, prin care profesorul ignoră momentan criza creată în sala de clasă și continuă cursul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat;
- fiecare profesor să dezvolte o atitudine pozitivă față de fiecare elev și săși exprime încrederea în capacitatea lui de a reuși;
- crearea unui mediu școlar sigur, cooperant, eliminând factorii de risc ai comportamentului agresiv;
- dezvoltarea, implementarea și evaluarea unor programe pentru școală care să ducă la creșterea rezistenței copiilor în postura de inițiator al actului agresiv, victimă sau susținător;
- în condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin

acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentanți ai poliției, primăriei);

- comportamentul elevilor agresivi are nevoie să fie monitorizat cu atenție și să primească cât mai frecvent recompense pentru comportamentele adecvate;
- ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video;
- activități extrașcolare pe tema prevenirii violenței;
- activități de informare și conștientizare privind consecințele actelor de violență;
- îmbunătățirea activității educative prin: teme de dirigenție pe tema devianței comportamentale, delincvenței juvenile, violenței de orice fel, infracționalității, la toate clasele, cu conținut adaptat vârstei și caracteristicilor clasei;
- prezentarea unor cazuri apărute în presă și analizarea acestora cu elevii; consilierea psihologică a elevilor cu probleme comportamentale precum și a celor care sunt victime ale violenței sau unor forme de abuz;
- îmbunătățirea serviciului pe școală al cadrelor didactice pentru supravegherea atentă a elevilor și pentru evitarea oricăror accidente sau evenimente nedorite;
- se va acorda atenție specială elevilor sau grupurilor potențial agresive, desfășurând activități de prevenție a faptelor negative, programe de prevenție cu accent pe dezvoltarea personală, psihoemoțională a elevilor;
- consilierea diriginților, profesorilor, părinților pe problemele comunicării și relaționării cu copiii; desfășurarea unor programe și proiecte educaționale, în parteneriat cu instituțiile furnizoare de servicii în combaterea infracționalității;
- întărirea legăturii școlii cu familia și comunitatea locală prin: o mai strânsă colaborare cu familiile elevilor.

Violența în școală o întâlnim la tot pasul și nu neapărat în formele ei extreme (comportamente agresive care pun în pericol viața altor persoane) ci într-o formă mascată, cu care elevii și, uneori, profesorii și părinții, ajung să se obișnuiască și să o accepte ca făcând parte din viața de școală.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiali) care pot determina comportamentul violent al copilului. Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se află în exteriorul granițelor școlii.

Deși este imposibil să se elimine complet violența școlară, luarea măsurilor adecvate pentru a reduce factorii de risc pentru violența școlară este importantă în asigurarea succesului.

BIBLIOGRAFIE:

- Călineci, Marcela Claudia și colab., Valori comportamentale și reducerea violenței în școală, București, Educația 2000+, 2009;
- Ferreol, G., A Neculau, Violenta. Aspecte psihosociale, Iași: Editura Polirom, 2003;
- Jigău, M. și colab., Prevenirea și combaterea violenței în școală, Ghid practic pentru directori și cadre didactice, ISE, 2006;
- Șoitu, L., Hăvărneanu, C., Agresivitatea în școală, Iași: Editura Institutului European, 2001;

VIOLENȚA O NOUĂ MODĂ ÎN RÂNDUL ELEVILOR

PPS. STANCIU ANDREEA MARINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.9, SECTOR 5, BUCUREȘTI

Auzim din ce în ce mai des termenul de violență în diferite canale de informare, cât și în viața de zi cu zi. Sistemul nostru de valori se schimbă odată cu societatea în care trăim. Înainte, dacă o femeie era agresată fizic sau chiar verbal de către soțul ei, nu ar fi spus, pentru că asta era o rușine. Un părinte care își bătea copilul pentru o faptă considerată de neacceptat, era văzută o corecție, sau chiar o resetare la "setările din fabrică". La școală, elevul indisciplinat era corijat de către învățător/profesor, iar părinții considerau că acest lucru era unul normal, în zilele noastre, lucrurile de genul acesta sunt considerate total nepotrivite și chiar se crede că ar produce modificări în comportamentul și dezvoltarea ulterioară a copilului.

O definiție a violenței ar fi o vorbă, un comportament sau chiar o acțiune care provoacă suferință unei persoane.

În mediul școlar, că despre acest aspect al violenței îmi propun să vorbesc acum, este un fenomen din ce în ce mai des întâlnit și din ce în ce mai des uzitat de către elevi. Plecăm de la premisa că fiecare om se naște bun, temperamental vorbind și că nu știe ce este acela un act de violență, dar în funcție de mediul în care trăiește, un copil și mai departe un adolescent, iar în final un adult îi este modelat caracterul. Mediul, ajutat de educația primită formează radiografia completă a unui model caracterial.

Întrebarea pe care cu toții ne-o punem este ce îi determină pe oameni să producă acte de violență? Acestea pot fi refulări ale unor trăiri sau frustrări din copilărie, ale unor jigniri repetate, ale unor diferențe făcute între frați, ale unor patternuri comportamentale de exemplu dacă tata a bătut-o sau a jignit-o pe mama și eu cu soția mea voi face la fel, pentru că la ei a funcționat.

Sufletul omului este un ocean pe care niciodată nu îl vom descoperi, dar copiii sunt mult mai ușor de "citit" decât adulții. De aceea, în calitate de cadru didactic și nu în ultimul rând de psiholog, încerc să descopăr care este sursa violenței, pentru că dacă vom trata cauza, va dispărea actul în sine de a produce rău celui alt. De multe ori, elevii care au fost maltratați, care au fost jigniți, marginalizați vor recurge la acte de violență, indiferent de natura lor, doar pentru a arăta și altora ce simt ei. Acesta este modul lor de a-și striga durerea interioară și de a refula. Dar de cele mai multe ori, dacă aceste acte se întâmplă la școală, cadrul didactic nu are resursele temporale necesare pentru a desluși ițele încurcate ale unui asemenea caz. De aceea, de multe ori se apelează la psihologul școlii, care cu instrumentele necesare face lumină într-un astfel de caz, iar cadrul didactic, folosește informațiile primite și coroborat cu ajutorul familiei, realizează un plan de acțiune pentru a stopa comportamentele indezirabile.

Însă în învățământul special, situația ia o turnură diferită. Lucrând în acest mediu întâlnești cazuri și simptomatologii din cele mai diverse. Aici situația este una extrem de sensibilă. De cele mai multe ori, actele de violență, fie ele doar verbale, încep de la posesie. Lucrurile mele sunt ale mele și nu le împart cu nimeni, cazuri des întâlnite în spectrul autist și la cei cu deficiențe severe. Doar în timp și prin activități specifice, elevii învață să împartă lucruri cu ceilalți. De asemenea, acte de violență apar și la amânarea satisfacerii nevoilor fundamentale, cum sunt cele de foame, sete, satisfacerea nevoilor fiziologice. În ceea ce privesc rezultatele la

învățătură, de asemenea apar astfel de acte, fie prin scoaterea celui mai bun din clasă ca fiind vinovat de anumite gesturi sau acțiuni, fie prin distragerea atenției.

Astfel de situații sunt destul de greu de manevrat și soluționat, cu atât mai mult cu cât ele sunt făcute și în familie și nu sunt luate măsuri. Comportamentele indezirabile sunt cele care trebuie "sanctionate" cu măsuri ferme și directe, care să îl facă pe elev să înțeleagă că nu sunt potrivite pentru societate și că nu ajută pe termen lung.

RĂUL ȘI PASIVITATEA

PROF. BOLDEA ANCA
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV

Trăim într-o eră în care violența a invadat toate spațiile, virtuale și nu numai.

Copiii au acces la desene animate și filme presărate cu acte de violență, la jocuri online pline de crime și bătăi stradale. În magazine trebuie să cauți special stickerul ce se atașează desenelor animate ce nu conțin acte de violență. Ar trebui să existe mai multă cenzură și părinții să fie și ei educați în această privință. S-a putut observa că la filmul american *Joker*, cotelor ca fiind unul dintre cele mai violente filme din istoria cinematografului, au putut intra mame cu copii de 46 ani.

Cumva, într-un moment nedeterminat, cei mici au început să creadă că este ceva normal ca viața să conțină și ingredientul numit violență. Li s-a creat o imagine falsă cu privire la psihicul și fizicul omului și la cât poate acesta să suporte.

Sunt mulți copii care se nasc în familii disfuncționale, în care violența – fizică sau verbală – este hrana zilnică. Cei predispuși să fie agresori sunt copii din familii care iau neglijat, fie din lipsa timpului, fie din lipsa culturii. Din păcate, preluăm exemple din ceea ce vedem. Suntem rezultatul copilariei pe care am avut-o. Ca să ai rădăcini sănătoase, trebuie să crești într-un pământ fără substanțe toxice.

Organizația *Salvați Copiii* susține că 390.000 de copii sunt amenințați cu lovirea și 220.000 sunt bătuti în mod repetat de către colegii lor. La nivel european, România se situează pe locul III în clasamentul celor 42 de țări în care a fost investigat fenomenul, potrivit unui raport al *Organizației Mondiale a Sănătății*. Conform unui studiu realizat în București, pe 16 aprilie 2019, dintre cei aproximativ 1.300.000 de copii aparținând ciclurilor gimnazial și liceal, 400.000 sunt excluși din grupul de colegi, 325.000 sunt umiliți în public, 390.000 sunt amenințați cu bătaia sau cu lovirea, iar 220.000 sunt bătuti în mod repetat de către colegii lor. Așa arată statistica directă a cazurilor de bullying, un fenomen complex, ale cărui consecințe afectează deopotrivă victima, agresorul și martorul tăcut.¹

Este greu să nu observi fenomenul de bullying când treci pe coridoarele unor școli din România. Bullyingul ne ia de fiecare dată prin surprindere. Nu reușim să ne obișnuim cu ideea că un copil poate face rău altuia.

Bullyingul, conform unei clasificări realizate de către Prof. Dr. Dan Olweus, un profesor cercetător în psihologie din Norvegia, considerat pionier pe tema bullyingului, există trei tipuri de bază de comportament de tip bullying: **fizic** (lovire, împingere, pocnire, ciupire, constrângerea

¹ <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/e4/e40bf6d5-a37b-465c-80f6-ce365a983cc4.pdf>, p.1

celuilalt elev prin contact fizic), **verbal** (amenințări, tachinare, insulte, bătaie de joc, șantaj, poreclire, împrăștierea de zvonuri și minciuni) și **psihologic** (excluderea intenționată a cuiva, excluderea intenționată a cuiva dintrun grup sau activitate, manipulare, ridiculizare).²

Cei agresați sunt fie mai mici de statură decât ceilalți, fie mai tăcuți. De obicei, aceștia nu spun despre chinurile prin care trec nici părinților, nici profesorilor, nici prietenilor. Nu ripostează și greșesc. Răul triumfă atunci când cei buni nu acționează. Răul nu se tratează pasiv! Consecințele psihologice în rândul copiilor, victime ale bullyingului, sunt: depresie, anxietate, vinovăție, retragere socială etc. Totodată, consecințele negative afectează și rezultatele academice, precum și motivația de a merge la școală și de a învăța. Un copil de nouă ani, întrebare ce este bullyingul, a răspuns: „...bullying poate fi atunci când prietenii tăi se întorc împotriva ta și nu mai vrei să te duci la școală.”³

Frica este unul dintre cele mai puternice și mai toxice sentimente. Te face să îți selectezi o ierarhie de priorități dictată de nevoia de autoapărare. Interacțiunea socială, nevoile de afirmare și de validare socială devin secundare.

Profesorul care surprinde o scenă de bullying discută cu cei implicați în actul de violență alături de profesorul diriginte. Acesta invită părinții la o discuție la care poate participa și directorul școlii și consilierul pe probleme psihologice. În funcție de gravitatea faptei, elevul este luat săptămânal la consiliere. Dacă problema nu e rezolvată, se trece la sancțiuni. Niciodată însă, până în clasa a XI-a, elevul nu poate fi exmatriculat, deoarece învățământul e obligatoriu până în clasa a X-a.

De multe ori, chiar dacă i se atrage atenția agresorului, mesajul are efect maxim o săptămână și apoi, pe coridoare, pot fi surprinse aceleași scene. Copiii agresori sunt expuși la riscuri mari de a manifesta, ca adolescenți și tineri, comportament antisocial și delinvent, dar și la implicarea în comiterea de infracțiuni cu caracter penal, ca adulți.

Pe lângă victime și agresori, mai există și martorii. Copiii martori sunt, la rândul lor, victime tăcute, a căror dezvoltare socioemoțională este afectată de o cultură a pasivității, a fricii și a vinovăției difuze. Copilul martor va duce cu el acasă sentimentul greu de a fi fost complice tăcut.

Puterile școlilor sunt limitate și de multe ori problemele iau amploare pentru că nu există proceduri clare sau sprijin din partea părinților. Educația începe acasă și continuă la școală! Dialogul dintre școală și părinți trebuie să fie unul permanent. Atât profesorii, cât și părinții trebuie să facă front comun. E esențială această alianță în lupta cu fenomenul numit bullying.

² cf. <http://listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf>, p.11

³ <http://listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf>, p.9

CYBERBULLYNGUL MĂSURI DE PREVENȚIE ȘI DE COMBATERE

**PROF. CERNICENCO GEORGE DANIEL
LICEUL TEORETIC "ALEXANDRU ROSETTI" VIDRA, ILFOV**

Ce este cyberbullyingul?

Cyberbullyingul înseamnă bullying prin folosirea tehnologiilor digitale. Se poate întâmpla pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, platformele de jocuri și pe telefoanele mobile. Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de ai speria, înfuria sau umili pe cei vizați. Printre exemple se numără:

- răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare;
- transmiterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje;
- copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva.

Agresiunea de tip bullying față în față și cea în mediul online se pot petrece concomitent. Dar cyberbullying lasă amprente digitale înregistrări care se pot dovedi utile și care pot oferi dovezi necesare pentru a putea pune capăt agresiunii.

De ce este ignorat acest fenomen deși este răspândit, mai ales printre elevi?

Primul motiv ar fi teama celui agresat față de agresor și de aceea refuză să ceară ajutor.

Spre comparație, în cazul bullyingului față în față, unde agresiunea se petrece de cele mai multe ori în fața colectivului clasei și unde ceilalți colegi sunt cei care semnalează acest tip de agresiune, cyberbullyingul se petrece doar între agresor și victimă, prin intermediul unui ecran (telefon, tabletă, laptop, etc) prin mesaje private, amenințătoare, în care, de multe ori, agresorul nici măcar nu își dă numele real creează un cont fals și pune o poză falsă, astfel încât victima nu știe cine este cel/cea care o șantajează.

Un alt motiv pentru care victima nu apelează la ajutor, este faptul că, în cazul agresiunilor pe internet, doar poliția poate identifica agresorul, în urma unor cercetări de multe ori îndelungate, deoarece trebuie să identifice adresa IP de pe care sa creat acel cont fals și numai în urma unei sesizări scrise la sediul poliției, iar în cazul unui copil speriat, acest lucru este greu de realizat dacă nu povestește ce i se întâmplă unuia dintre părinți sau dirigintelui, unui profesor, psihologului școlii, etc.

Măsuri de prevenție și combatere

Pentru a preveni acest fenomen, este necesar în primul rând, ca părinții să fie mai atenți la activitatea online a copiilor lor și chiar să le interzică accesul la rețelele sociale neadecvate vârstei lor (De exemplu, pe facebook, vârsta minimă pentru înscriere este 14 ani!) și să fie mai receptivi la stările lor.

Un copil agresat pe internet va fi tot timpul abătut, speriat, se va gândi tot timpul la amenințările primite, va începe să aibă note din ce în ce mai slabe la școală, etc.

Acestea sunt semnale pe care de multe ori părinții le ignoră, deși dacă ar comunica mai mult și mai eficient cu copiii lor, astfel de hărțuiri online nu ar mai avea loc.

De asemenea, ar trebui prezentat și în școli acest fenomen de cyberbullying, de preferat atunci când se vorbește despre bullying.

Astfel, copiii vor înțelege faptul că aceste fenomene de agresiune, atât bullyingul cât și cyberbullyingul pot fi combătute cu succes dacă nu se lasă intimidați și anunță în primul rând pe părinți dacă sunt agresați fizic, verbal sau pe internet, cât mai repede posibil. În concluzie, acest fenomen de cyberbullying poate fi stopat cu colaborarea strânsă a părinților în primul rând și al școlii, care are responsabilitatea de ai informa pe copii cu privire la modurile în care pot scăpa de amenințările fizice și online.

BIBLIOGRAFIE:

1. <https://www.unicef.org/romania/ro/povești/cyberbullyingceesteșicumîpunemcapăt0>